

Dječji vrtić Maslačak
Toplička 34
Krapinske Toplice

PROGRAM MJERA POVEĆANJA SIGURNOSTI S CILJEM PREVENCIJE U DJEČJEM VRTIĆU «MASLAČAK» KRAPINSKE TOPLICE

Program prevencije u cilju povećanja sigurnosti djece u Dječjem vrtiću «Maslačak» Krapinske Toplice sastavni je dio godišnjeg plana.

NOSITELJ PROGRAMA:

- Ravnateljica Dječjeg vrtića

PROVODITELJI PROGRAMA:

- Odgojitelji Dječjeg vrtića
- Ostali zaposlenici po strukturama

Provoditelji mjera povećanja sigurnosti bit će zaduženi u okviru poslova na kojima su zasnovali radni odnos u Dječjem vrtiću «Maslačak».

CILJ:

DUGOROČNI:

Osigurati maksimalnu sigurnost djece tijekom boravka u Dječjem vrtiću

KRATKOROČNI:

Locirati moguće izvore opasnosti i osigurati potpuno razumijevanje razina djelovanja i razina odgovornosti svakog pojedinog zaposlenika u njihovom otklanjanju.

Navedeni cilj realizirat će se kroz:

- Pravovremeno i efikasno reagiranje **svih zaposlenika vrtića** na situacije koje ugrožavaju sigurnost
- Preveniranje takvih situacija kroz informiranje i razvijanje svijesti kod djece, roditelja i zaposlenika vrtića o ponašanjima kojima osiguravamo sigurnost djece.

ANALIZA PROGRAMA:

Kod korištenja prostora odgojitelji su dužni u oglasnu knjigu upisati sve poteškoće i popravke koje nailaze u korištenju prostora.

- Prilaz vrtiću parkiralište- problem s korištenjem parkirališta za roditelje, problem gužvi u jutarnjim satima, naročito u danima kad će se održavati i program predškole.
- Proširiti prostor predviđen za parking u suradnji s lokalnom zajednicom
- Stube do vrtića mogu biti problem u zimskim mjesecima zbog zaleđivanja – upute roditeljima o načinu korištenja stubišta – hodanja po strani koja ima rukohvate i na čijoj se strani griju stubišta protiv zaleđivanja.
- Upozoriti roditelje na moguće klizanja po hodnicima koji imaju kosine naročito zimi kod snijega i za vrijeme kiša
- Pratiti stalno i odmah fleksibilno otklanjati probleme na koje se naiđe kod organizacije odgojnog procesa u prostorijama
- Stvaranje optimalnog otoka za smeće i kontejnere
- U suradnji s Osnivačem krenuti u idejno rješenje sjenila za terase
- U suradnji s PU Zabok krenuti u izradu protokola za zaštitu djece od iznenadnih i opasnih situacija (otmica , teroristički napad)

CILJANA GRUPA:

- Djeca u redovnom programu te djeca u kraćem programu predškole
- Roditelji – korisnici usluga vrtića

PROVODITELJI PROGRAMA:

- Svi zaposlenici vrtića (ravnatelj, odgojitelji, administrativno i tehničko osoblje)

MJESTO PROVEDBE PROGRAMA:

- Prostori objekta vrtića
- Vanjski prostori vrtića (igralište i prilaz vrtiću)
- Ciljani prostori izvan prostora Vrtića (posjete, izleti)

SADRŽAJ PROGRAMA:

Odgojiteljsko vijeće i zaposleničko vijeće

- Presentacija «Programa prevencije u cilju povećanja sigurnosti djece u vrtiću»
- Informiranje o načinima preventivnog djelovanja
- Naglašavanje važnosti samosvijesti djece i roditelja u mjerama sigurnosti

Izrada i primjena mjera sigurnosti koje se odnose na sigurnost samog objekta (intervencije i popravci u vrtiću, igrališta, pješčanika, ograda... te kontaktiranje vanjskih ustanova glede sigurnosti samog objekta –Općina –osnivač, Policijska uprava i dr.

Radni dogovori sa svim zaposlenicima po strukturama vrtića, radi utvrđivanja postupaka i mjera za:

- Nadzor osoba koje ulaze u vrtić što će se omogućiti zaključavanjem svih ulaza od 9,00 sati ujutro zatvoriti objekt do 14 sati. Objekt ima video nadzor.
- Nadzor djece u unutrašnjim i vanjskim prostorima vrtića s posebnim naglaskom na nadzor djece na igralištu, sprave koje se koriste isključivo pod nadzorom odgojitelja (tobogan i ljuljačke)
- Upute djeci o poželjnom ponašanju na igralištu i u prostorima vrtića (odgojitelji u sklopu redovitog rada na samozaštite djece)
- Utvrđivanje pravila skupine – obavezno javljanje djeteta odgojitelju kod napuštanja vidokruga odgojitelja (odlazak na WC, u garderobu, itd.)
- Dodatne mjere opreza kod organiziranog boravka djece izvan vrtića (odlazak na izlete, šetnje, različite rekreativne programe, posjete, kazališta...)
- Poticanje roditelja na pridržavanje preporučenog dolaska djeteta u vrtić do 9,00 sati ujutro zbog zaključavanja ulaza, nakon toga ulazak pomoću zvona na portafonu za jedinicu u koji dijete polazi
- Identifikacija djece s posebnim potrebama i pojačana skrb nad njima, informacije s inicijalnih intervjua (djeca s posebnim potrebama, djeca sklona bježanju, agresivnom ponašanju...)
- Razvijanje oblika ponašanja koja će biti model djeci u usvajanju navika sigurnog ponašanja...
- Postupanja u slučaju povrede djeteta (plan pružanja prve pomoći, hitni slučajevi, korištenje Protokola pružanja prve pomoći)
- Postupanja kod dežurstva: ako odgojitelj procjeni da je dijete ostalo iznimno duže od dogovorenog vremena dolaska roditelja po dijete, prvo treba kontaktirati roditelja, a potom ravnatelja.

Zaduženja koja su sastavnica ovog Plana, svi zaposlenici će dobiti pismenim putem uz usmeno obrazloženje od strane ravnatelja, po razinama realizacije zaduženja.

Suradnja s roditeljima:

Kroz roditeljske sastanke, individualne razgovore, letke, kutiće za roditelje, predavanja, s ciljem:

- Jačanja svijesti roditelja o njihovoj ulozi u razvijanju navika sigurnog ponašanja kod djece, učenje djece vlastitim primjerom (roditelj-model)
- Informiranja roditelja o načinima preventivnog djelovanja i kako oni mogu utjecati na svoje dijete: ukazivanje na izvore opasnosti (opasni predmeti, nepoželjna ponašanja, nepoznate osobe)
- Usmjeravanja na poželjna ponašanja u prostorima vrtića i na igralištu(kratka komunikacija i obavijesti)
- Obaveznog javljanja odgojitelju svaki put kod dovođenja i odvođenja djeteta
- Mjera opreza kod organiziranih odlazaka izvan vrtića
- Poticanja dovođenja djeteta u vrtić do 9,00 sati u jutro
- Identificiranja djece s posebnim potrebama uz pomoć roditelja te potaknuti roditelje da ukažu na specifičnosti svoje djece koja mogu ugroziti sigurnost njih samih ili druge djece u objektu
- Potpisivanje izjava od strane roditelja o tome tko može dovoditi ili odvoditi dijete iz vrtića osim roditelja, identifikacija osobe koja dolazi po dijete
- Posebne odredbe suda o starateljstvu- kod razvoda roditelj je dužan dati informaciju – suradnja sa Socijalnom službom u Zaboku
- Pravila kuće – što se može unijeti u vrtić-opasnosti (sitni predmeti , slatkiši, moguće opasni predmeti za zdravlje djeteta, hrana)

Rad s djecom kroz odgojno-obrazovni rad i u sklopu rada po programu samozaštite koji je u prilogu, s ciljem:

- Jačanja svijesti djece o njihovoj sigurnosti tijekom boravka u vrtiću primjereno dobi djece
- Ukazivanja na opasnosti od ozljeđivanja (vlastitog i tuđeg) u unutarnjim i vanjskim prostorima vrtića (pogotovo na igralištu)
- Učenja poželjnih sigurnih ponašanja u vrtiću (npr. kako se ljuljamo, penjemo, silazimo stepenicama na terasama i sl.) i kod organiziranih odlazaka van vrtića (izleti, posjete,šetnje, rekreativni programi)
- Učenja djece da se znaju sami čuvati (razvijati odgovornost kroz razgovor, igru, igranje uloga, pravila u skupini...)
- Pravila u skupini – obvezno javljanje djeteta odgojitelju kod napuštanja vidokruga odgojitelja (odlazak na WC, u garderobu...)

- Reagirana na ponašanja djece koja ugrožavaju sigurnost druge djece ili imovine

Mogući problemi u realizaciji predviđenih ciljeva:

- Nedostatna financijska sredstva za dopunu igrališta-potrebno je stavljanje prototraumatskih podloga ispod sprava (tobogan, ljujačka penjalica)
- Nedovoljna motiviranost i uključenost dijela roditelja i šire lokalne zajednice za suradnju

KAKO PREVLADATI NAVEDENE PROBLEME:

- Kontinuirani rad na senzibiliziranju cjelokupne javnosti na postojeće probleme (akcijska grupa roditelja, dopisi prema roditeljima, dopisi prema nadležnim tijelima, plakati)
- Kvalitetnim lociranjem opasnih situacija i njihovim otklanjanjem
- Izradom novih protokola nakon perioda opservacije objekta nakon od 3 mjeseca - zajednički rad svih uključenih u rad i život vrtića

Evaluacija programa:

Supervizija ravnatelja, ankete za odgojitelje o provedbi navedenih planiranih aktivnosti, ankete za roditelje, odgojiteljska vijeća.

Vremenski tijek provođenja programa

Aktivnosti će se provoditi kontinuirano tijekom cijele pedagoške godine.

Program je tako koncipiran da je za očekivati da će njegovo provođenje biti nastavljeno i u idućim godinama djelovanja

FINANCIJSKA KONSTRUKCIJA PROGRAMA:

Program zahtjeva financijska sredstva Osnivača za održavanje objekta, kao i osigurana redovna sredstva za nabavku igrala i didaktike u prostoru vrtića.

- Iznenađni i nepredvidljivi popravci

Financijska sredstva osigurat će se proračunski, a cijena koštanja pojedinih radova i opreme formirat će se prema prikupljenim ponudama i procjeni stručnog nadzornog tijela te Upravnog vijeća vrtića i Osnivača.

PRILOZI:

- **1.Izvori opasnosti za sigurnost djece**
- **2.Program razvijanja navika i praktičnih vještina samoočuvanja djece**
- **3.Program prevencije i olakšavanja nošenja sa svakodnevnim stresom za odgojitelje**
- **4.Prilog Programu mjera povećane sigurnosti u Dječjem vrtiću s točno utvrđenim načinima postupanja i metodama djelovanja**

1. IZORI OPASNOSTI KOJI BITNO UTJEČU NA SIGURNOST DJECE

Kod kuće:	<ul style="list-style-type: none">• Opasne stvari (električna struja, električni i plinski aparati, oštri predmeti);• Kupaonica, prozori, vrata;• Vatreno oružje;• Sredstva za čišćenje;• Lijekovi i kozmetički preparati;• Nepoznate osobe (poziv u automobil, poziv u šetnju, nuđenje slatkišima)
Vrtić i okolina vrtića	<ul style="list-style-type: none">• Prilaz vrtiću, površine igrališta, ograda oko igrališta;• Kupaonica, prozori, vrata;• Opasne stvari (električna struja i oštri predmeti – noževi, škare, igle);• Sitni predmeti (kotačići, špekule, ključići);• Slatkiši (tvrdi bomboni, žvakaće gume);• Najlon – vrećice, vrpce, trake, užad;• Sredstva za čišćenje i higijenu• Penjalice, tobogan, ljuljačke, užad;• Oštri predmeti (staklo, igle);• Domaće životinje;• Prometna sredstva;• Nepoznate osobe (poziv u automobil, poziv u šetnju, nuđenje slatkišima)

2.PROGRAM RAZVIJANJA NAVIKA I PRAKTIČNIH VJEŠTINA SAMOOČUVANJA DJECE

UVOD

«Dijete ima pravo biti sigurno!»

Dijete predškolske dobi, prije svega, od odraslih treba zaštitu, brigu, potporu, poticaj. Znamo da su odrasli u vrtiću odgovorni za to da organizacijski i materijalni uvjeti u kojima dijete boravi budu takvi da je dijete **zaštićeno i sigurno**.

Isto tako, jedna od najvažnijih zadaća predškolske ustanove je da pripremi dijete za samostalan život i da potiče socijalnu kompetenciju djeteta.

U ovom programu usmjereni smo na razvoj i stjecanje vještina prije svega, u skrbi djeteta za sebe i vještina očuvanja vlastitog zdravlja – **samoočuvanja**.

Odrasli svojim ponašanjem i cjelokupnom sigurnom fizičkom okolinom utječu na osjećaj sigurnosti djeteta, na zadovoljavanje potrebe djeteta da slobodno izražava brigu za sebe i traži zaštitu.

Naime, da bi se dijete moglo zaštititi od potencijalno opasne, ugrožavajuće situacije, predmeta, osobe, mora ju znati prepoznati. Informirano dijete manje se boji određene situacije/predmeta.

Učenjem pozitivnih strategija (a ne zastrašivanjem!) i načinima suočavanja s potencijalno opasnim situacijama, s malo ili nimalo stresa, **jačamo dijete** i omogućujemo mu da se samozaštiti i očuva vlastito zdravlje.

CILJ PROGRAMA

Jačanje socijalne kompetencije djeteta za suočavanje s potencijalno opasnim, ugrožavajućim situacijama kroz:

- Upoznavanje djeteta s pravima i načinima iskazivanja i zadovoljavanja potreba
- Učenje vještina važnih za očuvanje vlastitog zdravlja

CILJANE SKUPINE

Djeca u 4., 5. i 6. godini života

NOSITELJI PROGRAMA

Odgojitelji vrtića.

PLANIRANE AKTIVNOSTI

Program će se ostvarivati kroz brojne mogućnosti koje potiču razvoj vještina samoočuvanja.

U odnosu na znanja djeteta o opasnim, ugrožavajućim situacijama/predmetima dijete ćemo poticati:

- Da zna reći što treba, što ga boli, da li je gladno, umorno, kako se osjeća...
- Da zna što se smije dirati u vrtiću/ doma, a što se ne smije jer je opasno (otrovi, oružje...)
- Da zna i može reći «NE!» nepoznatoj osobi
- Da prepoznaje opasnosti i ne dira ih – lijekovi, električni aparati, razbijeno staklo, igle, šprice..
- Da se ne igra na mjestima koja nisu pogodna za igru – ulica, parkiralište..
- Da zna kako se ponašati u prometu
- Da zna od koga tražiti pomoć u slučaju ugroženosti (odgajatelj ili drugi poznati odrasli u vrtiću, službene osobe, važni brojevi telefona...)

Razvijanje vještina samoočuvanja djece provodit će se u planskim i neplanskim situacijama, kroz slijedeće igre i aktivnosti:

TO SAM JA	<i>Kako se čuvam od opasnosti? Dječak se izgubio- kako će doći kući, tko mu može pomoći</i>
MOJA OBITELJ	<i>Kako sam se ozlijedio; bio sam nepažljiv Opasnosti u vrtiću/kod kuće- lijekovi, šibice, električne instalacije, plin... Na igralištu ne diramo odbačene predmete- šprice, igle...</i>
MOJI PRIJATELJI	<i>Kako sigurno koristim škare, čekić i čavle, iglu i konac. .. Penjanje na tobogan/penjalicu- kako sam najsigurniji? Igramo se prometa Danas mama kasni po mene u vrtić – ali o meni uvijek netko brine...</i>
MOJA ULICA, NASELJE, GRAD	<i>Prijatelj se razbolio/ozlijedio- kako mu mogu pomoći Tko nam sve može pomoći kad smo u nevolji (za pomoć zovemo tetu, mamu tatu...važni brojevi telefona) S nepoznatim odraslim se ne družimo kad smo sami Svatko može biti opasan... Kako i kome treba reći NE!</i>

OBLICI

Raznovrsne igre i aktivnosti, razgovori s djecom

SURADNJA S RODITELJIMA

Cilj programa je i posredovanje roditeljima kroz

- Informiranje o programu (pismeni oblici, roditeljski sastanci)
- Potporu roditeljima za stjecanje znanja i vještina na promicanju razvoja vještina samoočuvanja djece(komunikacijske grupe, radionice)

3. PROGRAM PREVENCIJE I OLAKŠAVANJA NOŠENJA SA SVAKODNEVNIM STRESOM ZA ODGOJITELJE

UVOD

Sigurnost djece tijekom boravka u vrtiću jedna je od prioriternih zadaća odgojitelja. Odgojitelji trebaju pravovremeno i najefikasnije reagirati kako bi spriječili potencijalne situacije i događaje koje ugrožavaju sigurnost djece. Prema provedenim istraživanjima odgojitelji procjenjuju da upravo taj aspekt njihovog svakodnevnog rada najviše doprinosi doživljaju stresnosti posla (stres zbog mogućih povreda djece i bijega djece iz vrtića).

Uz navedeno, faktori koji doprinose općem doživljaju stresnosti posla su:

- uvjeti rada i zahtjevi posla (velik broj djece po skupinama)
- period prilagodbe djece na vrtić
- suradnja s roditeljima (nerealna očekivanja i nezainteresiranost roditelja, neprimjereno uplitanje u rad odgojitelja)
- ponašanja djece (agresivna i hiperaktivna djeca, djeca koja ugrožavaju sebe ili drugu djecu, djeca koja odbijaju hranu).

Pod stresom opada razina naše efikasnosti i kvaliteta obavljanja svakodnevnih poslova. Upravo iz navedenih razloga u okviru “Programa prevencije u cilju povećanja sigurnosti djece u našem vrtiću”, osmislili smo i “Program prevencije i olakšavanja nošenja sa svakodnevnim stresom za odgojitelje”.

CILJ:

Smanjenje doživljaja stresa odgojitelja i ublažavanje njegovih negativnih posljedica.

NOSITELJ PROGRAMA:

- ravnatelj Vrtića

CILJANA GRUPA:

- odgojitelji Dječjeg vrtića

UVOD:

Stres možemo definirati kao stanje koje nastaje kad smo suočeni sa situacijom ili događajem koji smatramo prijetećim ili uvjetima koji od nas iziskuju dodatno ulaganje napora kako bi udovoljili zahtjevima koji se pred nas postavljaju.

Kao poseban oblik stresa izdvajamo pregorijevanje (burnout) koje možemo definirati kao specifični oblik dugotrajnog stresa koji se javlja kod osoba koje rade s ljudima. Događa se polako kroz duže vrijeme pa zbog toga često u početnim fazama ostane nezamijećeno, a tada je još lako popravljati negativne učinke.

Važno je reći da se ljudi razlikuju svojom osjetljivošću na frustrirajuće situacije i reakcijama na stanje frustracije i stresa. Reakcije na stresne situacije ovise o intenzitetu stresa, ali i o načinima suočavanja sa stresom. Ljudi različito reagiraju na istu stresnu situaciju, već prema tome što ona za njih znači i kojim mehanizmom za njeno savladavanje raspolažu.

PLANIRANE AKTIVNOSTI

Kako je za doživljaj stresa odlučujuće kako pojedinac procjenjuje svoju ugroženost u određenoj situaciji, tako i svoje sposobnosti da se s tom situacijom nosi, u okviru Programa planirane su aktivnosti i strategije koje vode promjenama na individualnom nivou.

- Vođenje “Dnevnika stresa” od strane odgojitelja
Odgojitelj kroz neko vrijeme vodi “Dnevnik stresa” koji je u obliku obrasca:

Datum:
Što se dogodilo?.....
Gdje i kada se dogodilo?.....
Koji su faktori djelovali da to bude stresno?.....

Kako ste doživjeli sam događaj?.....
Jeste li uspjeli ublažiti ili prevladati simptome stresa? Kako? Kojim strategijama?.....

Dnevnik stresa odgojitelju pomaže utvrditi koja je za njega optimalna razina stresa, a što izaziva neugodu, koje efikasne strategije suočavanja sa stresom već koristi, a koje još treba usvojiti i uvježbati.

Aktualni BRIEFING PETKOM U 12

Budući da faktori koji doprinose doživljaju većeg stresa proizlaze prvenstveno iz karakteristika osobnosti i ponašanja pojedinca (nisko samopoštovanje, negativno gledanje na okolinu, percepcija manje socijalne podrške, nefunkcionalan stil suočavanja sa stresom) na aktualnim satovima će se pružati međusobna psihološka pomoć i podrška kroz:

- individualno savjetovanje sa kolegicom ravnateljem, liječnicom u vrtiću (vanjski suradnici)
- teškoće u komunikaciji (s kolegicama, bliskim osobama, obitelji i djecom)
- osobni problemi (potištenost, osamljenost, nezadovoljstvo, nesigurnost, obiteljska situacija)
- zdravstveni problemi

Prorada Dnevnika stresa kroz pitanja:

Koji su moji najčešći i glavni stresovi?

Koji su moji oslonci u teškim trenucima?

Što mogu učiniti da smanjim stres?

Učenje strategije upravljanja stresom i primjena antistresnog ponašanja
(individualno ili rad u malim grupama):

1. priprema za predvidljivi stresni događaj
2. smanjivanje važnosti događaja
3. smanjivanje nesigurnosti
4. jačanje samopouzdanja
5. poticanje racionalnog i pozitivnog mišljenja

6. promjena motrišta
7. unapređivanje međuljudskih odnosa
8. uspostavljanje zdravijeg načina života

Voditelj: ravnatelj vrtića

Supervizija

- Stručna psihološka pomoć i podrška u kriznim slučajevima – povrede djeteta, bijeg djeteta iz vrtića, agresivan roditelj i sl.

Vrijeme za relaksaciju

- Osigurati vrijeme (pauzu) i prostor gdje će se odgojitelji i ostali zaposlenici vrtića moći opustiti u ugodnom okruženju (slušati muziku, čitati, provoditi vježbe opuštanja, odnosno baviti se relaksirajućim aktivnostima, ovisno o vlastitim sklonostima)

Vremenski tijek provođenja programa

Aktivnosti će se provoditi kontinuirano tijekom cijele pedagoške godine, ovisno o potrebama odgojitelja.

4. PRILOG PROGRAMU MJERA POVEĆANE SIGURNOSTI U DJEČJEM VRTIĆU S TOČNO UTVRĐENIM NAČINIMA POSTUPANJA I METODAMA DJELOVANJA

Program sadrži 15 protokola i metoda djelovanja u trenutku mogućeg nastanka sigurnosno rizičnih situacija. Ukoliko Vas zatekne nepredviđena situacija, dužni ste postupiti prema uputama u podsjetniku koji Vam je dostavljen. Sadržajem protokola upoznati sve zaposlenike i roditelje putem zaposleničkog vijeća, roditeljskog sastanka i oglasnih ploča.

Protokol br. 1.

Podsjetnik na postupke i metode djelovanja kada roditelj ne dođe po dijete nakon dežurstva

Odgojitelj

- provjeravajte kontinuirano brojeve telefona i mobitela roditelja i unašajte promjene
- posebno provjeravajte podatke o osobi kojoj možete dati dijete ako roditelj nakon dežurstva ne dođe po dijete (upoznati roditelje s postupkom ako dijete ostane nakon dežurstva – policija kontaktira Centar za socijalnu skrb.)

Dežurni odgojitelj (u poslijepodnevnom boravku djece)

- pokušajte uspostaviti kontakt sa roditeljem putem telefona ili mobitela
- pokušajte uspostaviti kontakt s osobom koju je roditelj naveo kao osobu koja može odvesti dijete iz vrtića
- ostavlja se mogućnost (30 – 60 min.) da je roditelja nešto nepredvidivo spriječilo u dolasku po dijete
- obavijestite ravnateljicu
- pozovite policiju i objasnite koje ste sve radnje poduzeli (tel. 192)
- sve daljnje upute treba dobiti od policije.

Protokol br. 2.

Podsjetnik na postupak i metode djelovanja ako dijete pobjegne iz vrtića

1. Zadržite prisebnost, nemojte paničariti.
2. Provjerite još jednom prostor igrališta i skupine.
3. Obavijestite ravnateljicu ili njenu zamjenu.

4. Organizirajte krizni tim (ravnatelj, ostali odgojitelji)
5. Krizni tim utvrđuje:
 - osobe koje djeluju s ciljem traženja:**
 - zaposlenike koji pretražuju prostorije vrtića
 - odgojitelje (može i s djecom) koji pretražuju igralište (moguće je pretpostaviti da se dijete sakrilo)
 - zaposlenike (van procesa sa djecom) koji u zadanim smjerovima traže dijete pri čemu se posebna pozornost obraća na dijete bez pratnje, po opisu ili dijete u prisustvu sumnjive osobe -osobna prosudba
 - zaposlenike koji idu u pravcu adrese stanovanja
6. Osoba koja organizira kontakt s roditeljima (ravnateljica ili njena zamjena):
 - kontaktira s roditeljima telefonom ili mobitelom
 - a. obavještava o događaju
 - b. prikuplja podatke za traženje
7. osoba koja obavještava policiju (ravnatelj ili njegova zamjena):
 - daje podatke o djetetu i poduzetim radnjama istovremeno sa obavješćivanjem policije,
 - kontaktira se Osnivač i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u cilju pravodobnosti i istinitosti informiranja
8. Ravnatelj je osoba koja kontaktira s medijima i nadležnim ustanovama – (ostalim zaposlenicima zabranjeno davanje informacija bez suglasnosti ravnatelja)

Dostavlja medijima – samo činjenice, tražiti profesionalnost u informiranju (zabranjuje fotografiranja i objavljivanje podataka bez suglasnosti roditelja, osigurava istu zaštitu vrtića)

Po završetku krizne situacije provodi se:

- **Kratka krizna intervencija** – psiholog ili druga educirana osoba provodi razgovor sa sudionicima događaja
- **Pisanje izvješća** - s točno navedenim razlozima nastanka navedene situacije, metodama i

postupcima djelovanja u rješavanju situacija

Protokol br. 3.

Podsjetnik na postupke i metode djelovanja kod preuzimanja i predaje djeteta roditelju

- Preuzmite dijete i predajte ga roditelju ili odrasloj osobi (od 18 godina nadalje), koju je roditelj naveo da može odvesti dijete (uz potpisanu suglasnost roditelja)
- Osobu koju niste nikada vidjeli, a roditelj je naveo njen dolazak, zamolite za identifikaciju (osobna ili druga važeća isprava)
- U slučajevima kada zapazite neku povredu djeteta kod dolaska u vrtić, **pitajte roditelja što se dogodilo i zabilježite obavezno informaciju u dnevnik rada**
- Odgojitelji su dužni u knjigu dežurstava upisati vrijeme dolaska djece koja dolaze u rano jutarnje dežurstvo i vrijeme odlaska iz dežurstva
- Ukoliko vrijeme boravka djeteta u vrtići prelazi 10 sati roditelji će biti upozoreni na kršenje zakona i ako ne dođe do promjene u ponašanju vrtić je dužan obavijestiti o tome CZSS

Protokol br. 4.

Podsjetnik na postupke i metode djelovanja pri korištenju igrališta

- Obilazak vanjskog prostora igrališta **domar** , prijedodnevna smjena te spremačica – poslijepodnevna smjena
- Uklanjanje nedostataka, opasnih predmeta- domar u jutarnjim satima
- Prijenos informacija o nedostacima ili opasnostima radi korištenja samo sigurnih – provjerenih dijelova igrališta (odgojitelj – odgojitelju, spremačici, domaru, ravnatelju)
- U slučaju hitne potrebe reagiranja, odmah informirajte odgovorne osobe (ravnatelja, domara.)
- Prije izlaska na igralište, uputite djecu da odu na sanitarni čvor (tko treba)
- Svakodnevno, pri izlasku na zrak, još jednom provjerite s djecom igralište i upućujte ih na elemente zaštite i samozaštite (odgojitelji) - dogovorite s djecom pravila i granice korištenja igrališta
- Prije izlaska na dvorište svu nazočnu djecu treba uvesti u Evidencijsku listu prisutnosti
- Odgojiteljice borave na dvorištu prema unaprijed dogovorenom rasporedu i obvezni su dnevnim planom planirati poticaje i aktivnosti za igru djece na vanjskom prostoru.

- Provjeravajte i uvijek imajte na umu da u svakom trenutku vidite svu djecu, ako izlazite u podskupinama , znajte gdje ćete na igralištu biti, izlazite u različita vremena kad je to moguće
- Postoji li mjesto koje pruža djeci mogućnost izdvajanja gdje ih ne vidite? Pratite ga!
- U slučaju potrebe odlaska djeteta na sanitarni čvor, osigurajte mu pratnju odgojitelja, dok drugi do trenutka povratka, prate sigurnost ostale djece na dvorištu
- Budite uz djecu kad koriste sprave na igralištu za koje procjenjujete da je neophodan vaš nadzor – obavezno uz tobogan, ljuljačke
- Uvijek provjeravajte sve ulaze i izlaze s igrališta kad se nađete u njihovoj blizini (da li su zatvorena , povučen zasun)
- Zahtijevajte, na ljubazan način, ne zadržavanje roditelja na dvorištu radi sigurnosti djece (pozovite se na ovaj podsjetnik)
- Nemojte nikada do kraja biti opušteni, jer se opasnost pojavi kad je najmanje očekujemo
- **Ne zadržavajte se u grupicama** osim ako je to iznimno potrebno
- Odgojiteljice djeci nude sadržaje i aktivnosti koji ih motiviraju na kvalitetnu igru na igralištu, istovremeno kod djece razvijaju svijest o potrebi zaštite i zaštite (voditi računa o mogućnostima uboda djece, diranje nepoznatih predmeta, životinja i slično).
- Razvijajte kontinuirano kod djece potrebu zaštite drugih i samozaštite pri korištenju igrališta i sprava na njemu

Protokol br. 5.

Podsjetnik na postupke i metode pružanja prve pomoći

1. OZLJEDE:

- odmah pružiti hitnu pomoć prema procjeni ozljede (na licu mjesta , zvati pomoć drugih ili hitnu pomoć)

2. BOLESTI(povišena temperatura , povraćanje i proljev, bol koja ne prolazi, zarazne bolesti)

- pozvati zdravstvenog voditelja ako je u ustanovi ili kontaktirati roditelje
 - brinuti stalno o djetetovom stanju dok ne dođe roditelj prema utvrđenim postupcima pružanja prve pomoći

SITUACIJE OPASNE PO ŽIVOT DJETETA

-gubitak svijesti ; gušenje stranim tijelom ;epileptični napad ; jače krvarenje, veće tjelesne ozljede;strano tijelo u oku , uhu , nosu; alergijske reakcije-anafilaktični šok

NE OSTAVLJATI DIJETE SAMO

- Ostanite prisebni, nemojte paničariti!
- Provjerite stanje svijesti ozlijeđenog djeteta
- Ako je pri svijesti, ohrabrite ga i umirite (stvorite osjećaj sigurnosti)
- Brzim zapažanjem ustvrdite postoji li još uvijek neposredna opasnost po dijete i djecu, kako bi uklonili mogućnost većih ozljeda
- Pružite osnovnu pomoć na mjestu nezgode i u položaju u kojem ste zatekli ozlijeđenoga, osobito ako niste sigurni o kakvoj se ozljedi radi
- Okrenite dijete u bočni položaj (da se ne uguši), osim ako sumnjate na ozljedu kralježnice ili prijelome drugih kostiju, zdjelice, kao i na ozljede glave i vrata
- Ne dajte djetetu ništa na usta (piti ili jesti)
- Pozovite stručnu pomoć (zaposlenika osposobljenog za pružanje prve pomoći)
- Nakon toga pozovite stručnu pomoć - hitna ili liječnička pomoć
- **Poduzimanje potrebnih mjera i dogovara vodi stručna osoba, ovisno o težini povrede:**
 - o povredi djeteta obavezno obavještavamo roditelja (odgojitelj ili ravnatelj)
 - odgojitelj kod kojeg se dogodila povreda (veća), obvezan je sačekati roditelja
 - kod manjih povreda intervenciju provodi odgojitelj ili osposobljeni zaposlenici, osobno ili odlaskom u ambulantu
 - teže povrede, nakon pružanja prve pomoći, rješavaju se pozivima Hitnoj pomoći

NAPOMENA: Postupci pružanja prve pomoći u hitnim slučajevima i protokol ponašanja u izvanrednim situacijama (detaljno razrađen) nalazi se u svim odgojnim skupinama

- **Povreda se evidentira:**
 - u evidenciji ozljeda (ravnatelj i odgojitelj)
 - izjava odgojitelja

Zaposlenici osposobljeni za pružanje prve pomoći:

Dubravka Fort, medicinska sestra

Kristijan Zver , zdravstveni voditelj radi 2 X tjedno, utorak 11,00-16.00 petak 8,00-15,00

Svi odgojitelji prošli su edukacije s zdravstvenim voditeljem o hitnim stanjima i pružanju prve pomoći u vrtiću.

Protokol br. 6.

Podsjetnik na postupke i metode djelovanja u svrhu pružanja sigurnosti djece u sobi dnevnog boravka, polivalenata i radionica

- Ujutro domar ili prva osoba koja ulazi u objekt pri obilasku prostora, provjerava prvu razinu sigurnosti
- Odgojitelj koji dolazi u prostor dežurstva, dodatno provjerava prostor
- Odgojitelji, prije ulaska djece u matične skupine, polivalente ili radionice, provjeravaju navedene prostore
- U slučaju uočavanja nedostataka ili izvora opasnosti u navedenim prostorima, obavezno informirajte odgovorne osobe o nedostacima ili opasnostima (obvezno upisati potrebnu intervenciju u dijelu popravaka ili otklanjanja opasnosti u bilježnicu domara s datumom prijave potrebe)
- U slučaju da se ne može odmah intervenirati, osigurati navedeni prostor i provesti s djecom razgovor o izvoru opasnosti i potrebi zaštite i samozaštite

NA ŠTO JE POTREBNO POSEBNO OBRATITI POZORNOST:

- da li znate gdje se nalazi najbliža oprema za gašenje vatre
- da li u vašoj sobi ima po dijete opasnih sredstava i materijala
- da li su sve igračke i namještaj u vašoj sobi primjerene za upotrebu djeci , u slučaju nedoumice, potražite savjet ravnatelja ili vanjskog stručnog suradnika radi mogućeg otklanjanja ili prenamijene – razmještaja opreme tako da ne predstavljaju opasnost za dijete
- Uočite prostore osame djece i pojačajte nadzor nad događajima u tim prostorima
- Razvijajte navike samozaštite kod djece u korištenju prostora i međusobnoj interakciji
- Provjeriti razinu opasnosti od prozora, vrata, kupaonica
- Pojačano pratiti kretanje djece (posebno “šetača”)

U sklopu ovog podsjetnika osigurati ćemo provođenje vježbe evakuacije u izvanrednim situacijama požara, potresa ili neke druge opasnosti zbog koje je potrebno djecu udaljiti iz objekta.

Protokol br.7

Podsjetnik za postupke i mjere nadzora kretanja osoba u objektu i sigurnost u objektu

- Obratite pozornost na kretanje osoba u vrtiću

- Ponudite pomoć u kretanju po vrtiću, sukladno dobivenoj informaciji (svi djelatnici)
- Pratite neuobičajeno kretanje osobe, budite zapaženi, ispratite dotičnu osobu do izlaza
- Informirajte ravnatelja o sumnjivom kretanju
- Obratite pozornost na zatvaranje svih ulaza u vrtić (spremačice, kuharica, odgojitelji, sukladno dogovorenom vremenu)
- Ako nepoznata osoba postupa protuzakonito, odmah se obavještava policija
Ovlaštene osobe redovito (na kraju radnog vremena provjeravaju sva vrata i prozore, kako bi se spriječio neovlašteni ulaz, odnosno provala u vrijeme kada u ustanovi nema nikoga.

NALOG RAVNATELJA ZA OSOBITU PAŽNJU I OBVEZNU PRIMJENU

1. STRUČNIM DJELATNICIMA

2. TEHNIČKOM OSOBLJU

1. svakodnevno, bez obzira na vremenske prilike, pažljivo obići i pregledati sve vanjske prostore vrtića (površine igrališta, stepenište, glavni prilaz vrtiću u periodu od 5.30-7,30 sati)
2. po potrebi i prema hitnosti obaviti poslove uklanjanja opasnih ili ugrožavajućih predmeta te za popravke (odmah obavijestiti ravnateljicu ili nazvati domara (vanj. suradnik))
3. domar je obavezan svakodnevno, pri dolasku na posao, pregledati bilježnice prijavljenih nedostataka - kvarova i reagirati sukladno upisanom podatku o potrebi intervencije
4. bilježnica za prijavu kvarova, oštećenja ili dr. nedostataka mora biti postavljena na vidnom mjestu s kojim su upoznati svi zaposlenici vrtića

KUHARICA (svakodnevno)

1. pažljivo pregledati prostor kuhinje i pomoćnih prostorija te upisati u bilježnicu (domara) uočene nedostatke,
2. posebnu pažnju posvetiti temperaturi napitaka i hrane pripremljene za djecu (da ne bi došlo do opekotina)
3. spriječiti nezaposlenima ulazak u kuhinju

SPREMAČICA

1. pažljivo obići, pregledati, očistiti ili ukloniti ugrožavajuće ili slične predmete tijekom dnevnog čišćenja vanjskog prostora (PRIJE I NAKON ulaska djece u objekt) i unutarnjeg prostora u kojem borave djeca,

2. ukoliko se primijete ugrožavajuća oštećenja koja treba ukloniti domar, obavezno se odmah upisuje u knjigu (domara) i o tome obavještava osoba zadužena za nadzor te označava ugrožavajuća sprava ili prostor natpisom kojim se upozorava na opasnost (npr. “Molimo da ne koristite zbog oštećenja”, “Oprez-oštećenje” i sl.
3. obratiti pažnju na stručno i sigurno čuvanje sredstava za čišćenje, upotrebu istih, te pažljivo rukovanje aparatima ,
4. Obavezno u bilježnicu domara upisati potrebu intervencije s datumom uočavanja potrebe

STRUČNO OSOBLJE (odgojitelji u redovnom obilasku)

1. pri izlasku djece na otvoreni prostor (dvorišta i svaki drugi prostor), utvrditi njegovu sigurnost za igru i boravak djeteta.
2. ukoliko primijeti bilo što ugrožavajuće, odgojitelj ili stručni suradnik procjenjuje mogućnost korištenja prostora
 - a) ukoliko je moguće, odgojitelj koji opasnost primijeti, dužan ju je otkloniti odmah i na način da ne ugrožava djecu ili sebe
 - b) ukoliko nije moguće koristiti prostor, o tome izvješćuje djecu i druge odgojitelje – jedna odrasla osoba ostaje u neposrednoj blizini i nadgleda da se prostor ili sredstva ne koriste, a druga osoba odlazi obavijestiti domara, spremačicu ili osobu zaduženu za nadzor. Ostali odgojitelji dužni su brinuti o sigurnosti sve djece i udaljiti ih od ugrožavajućeg mjesta ili predmeta
 - c) ukoliko odgojitelj uoči moguću opasnost (dotrajalost ili oštećenje koje bi s vremenom moglo postati ugrožavajuće), o istom izvješćuje osobu zaduženu za nadzor (ravnateljicu) i upisuje u knjigu (popravaka) domara.

Protokol br. 8

Podsjetnik na protokol ponašanja tijekom provedbe dnevnog odmora djece

- za djecu jasličke i mlađe vrtičke dobi prilagoditi vrijeme odmaranja potrebama djece (pospano dijete staviti spavati bez obzira na vremensku ritam skupine – prema potrebi)
- za djecu vrtičke dobi kontinuirano provoditi aktivnosti osvještavanja potrebe djeteta a ne roditelja
 - razgovor da li dijete želi odmarati ili ne
 - ukoliko ne želi ponuditi mu mirne aktivnosti u SDB
 - vrijeme odmora je individualno
 - mlađoj djeci je potrebno više odmora (1-2sata tijekom dana)
 - ponuditi tihe aktivnosti:tihu glazbu, čitati ili pričati,
 - u starijim grupama vođene fantazije za smirenje i opuštanje, vježbe disanja , relaksacije, aktivnosti prema kurikulumu

- u sobi gdje se djeca odmaraju uvijek mora biti nazočan odgojitelj – odnosno odrasla osoba (spremačica , drugi odgojitelj) ako odgojitelj mora na kratko napustiti sobu(osobne potrebe)

Protokol br.9.

Protokol o postupanju u slučaju sumnje na zlostavljanje ili zanemarivanje djeteta u obitelji

Cilj protokola postupanja u dječjem vrtiću je senzibiliziranje svih djelatnika za pojavu nasilja u obitelji koje doživljavaju djeca i poduzimanje mjera radi otkrivanja i prijavljivanja problema , te pružanja pomoći djetetu.

Znakovi fizičkog zlostavljanja su : modrice i crvenilo po koži, ogrebotine, rane , opekotine i sl.

Znakovi zanemarivanja primarnih potreba su : fizička neurednost i zapuštenost, pothranjenost, učestalo oboljevanje , nebriga za zdravlje od strane roditelja i sl.

Znakovi emocionalnog i psihičkog zanemarivanja /zlostavljanja

:anksioznost, strah, samoozljeđivanje i samokažnjavanje, moguća agresivnost i sl.

Stručni suradnici i odgojitelji dužni su poduzimati mjere zaštite prava djeteta , te o svakom kršenju tih prava , posebice o oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja , spolne zloupotrebe,zanemarivanja ili nehajnog postupanja , zlostavljanja ili izrabljivanja , napraviti sljedeće:

- ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može pretpostaviti da su takva intervencija ili pregled potrebni , obmah pozvati službu hitne medicinske pomoći ili odvesti dijete liječniku ,te sačekati liječničku preporuku o daljnjem postupanju
- odmah izvijestiti ravnatelja koji će izvršiti prijavu policiji i obavijestiti nadležni Centar za socijalnu skrb. Upoznati ih s činjenicama i okolnostima o poduzetim postupcima , te na traženje državnog odvjetništva ili policije dostaviti svu dokumentaciju vezanu za taj slučaj
- o dojavi nasilja i o poduzetim aktivnostima , razgovorima , izjavama, te opažanjima raditi bilješke koje mogu koristiti druga nadležna tijela
- kod uočenih znakova koji ukazuju na zanemarivanje stručni radnik traži pojašnjenje o naravi znakova bez iskazane sumnje u roditelja
- obaviti razgovor , stručnih radnika i ravnatelja i roditelja, djeteta
- stručni tim donosi zaključak o daljnjem postupanju

- **ostali radnici ne smiju ispitivati dijete , roditelja niti iznositi bilo kakve informacije o tome u dječjem vrtiću ili komentirati situaciju van vrtića**
- **Napomena:**

Ovaj protokol primjenjuje se i u slučajevima obiteljskih rizičnih čimbenika i to :

- Izrazite socijalne deprivacije
- Bolesti roditelja koje bitno ometaju obiteljsko funkcioniranje(psihičke bolesti, narkomanija, alkoholizam...)
- Odsutnost roditelja – povremena ili trajna bez adekvatne zamjenske skrbi
- Dijete koje proživljava traumatičan razvod roditelja (borba za skrbništvo, prijetnje, nasilje)

Svi relevantni podaci, kao i preslike dopisa spremaju se u dosje djeteta.

DJEČJI VRTIĆ _____

Predmet : Prijava

Temeljem članka 108. St.2 Obiteljskog zakona i provedene opservacije djeteta u DV „Maslačak“ (ime i prezime djeteta; adresa; imena roditelja ; godina i mjesto rođenja, a u svezi sumnje na zlostavljanje i/ili zanemarivanje molimo vas da poduzmete mjere i postupke zaštite djeteta u skladu s vašom nadležnošću

Osoba za kontakt u vrtiću je

: _____

Telefon : _____

Ravnateljica :

Datum

Protokol br 10.

Protokol o postupanju u situacijama kada psihofizičko stanje roditelja ugrožava sigurnost djeteta (alkohol), ako roditelj dođe u alkoholiziranom stanju

- zaštititi dijete (ostaviti ga u sobi , ponuditi aktivnost)
- zamolite roditelja u alkoholiziranom stanju da pričeka da dođe drugi roditelj
- zamolite spremačicu ili drugog odgojitelja da vam pomogne i ostane s djetetom
- pokušajte uspostaviti kontakt s drugim roditeljem
- ukoliko ne možete uspostaviti kontakt s drugim , obavijestite roditelja da ne može dobiti dijete
- pozovite policiju od koje ćete dobiti daljne upute
- obavijestite ravnatelja

Protokol br. 11

Protokol postupanja u situacijam nasilja na relaciji roditelj- odgojitelj

- cilj je smanjiti anksioznost zbog mogućih nasilnih reakcija ljutih roditelja
- smanjiti osjećaj nekompetencije
- pokušati izbjeći preuzimanje uloge žrtve
- reagirati profesionalno- izbjeći agresivnost prema roditelju
- izbjeći verbalni sukob pred djecom, mirno saslušati roditelja
- ukoliko je roditelj fizički agresivan maknuti sebe i djecu i sve osobe u blizini iz prostora gdje je agresivni roditelj- dati mu time – out da se smiri
- po potrebi odmah obavijestiti policiju na br 192,
- primjenjivati tehnike aktivnog slušanja (vidim da ste ljuti, ali...)
- koristiti Ja- pouke (jako ste me uznemirili...)
- uputiti roditelja na individualan razgovor po završetku rad s djecom u odgojnoj skupini
- obavijestiti ravnatelja , sastaviti zapisnik o događaju i navesti očevidce i zatražiti pomoć u rješavanju problema
- ne komentirati situaciju pred djecom i drugim roditeljima

Protokol br. 12

Protokol postupanja u situacijama razvoda braka roditelja

- obratiti pozornost na specifičnosti u ponašanju djeteta tijekom procesa rastave
- odvojiti vrijeme za individualni rad s djetetom (kontinuirana pomoć i podrška)
- informirati ravnateljicu – defektologa i tražiti pomoć
- razgovarati s roditeljima individualno
- informirati ih da imaju ista prava dok ne stigne rješenje Centra za socijalnu skrb
- kontaktirati po potrebi s Centrom i sve izjave dati povjerljivo i u skladu s profesionalnom tajnom poštujući prava djeteta i roditelja
- voditi računa o točnom provođenju pravovaljanog rješenja nadležnog Centra za socijalnu skrb o skrbništvu nad djetetom
- razgovarati s roditeljima o rješenju Centra i o njegovom zakonskom provođenju

Protokol br. 13

Protokol postupanja u situacijama nasilja među djecom i metode djelovanja

- cilj prevencije nasilja među djecom je stvaranje optimalnih uvjeta za poštivanje prava djece i zadovoljavanje potreba djece
- educiranje djece o načinima samozaštite
- uputiti roditelje na poželjne načine rješavanja sukoba među djecom
- senzibiliziranje odgojitelja za poticanje socijalne kompetencije djece (primjena strategija uspješne socijalizacije)

postupak rješavanja sukoba :

- razdvojiti djecu u sukobu koristeći time-out tehniku u centru osame
- utvrditi što se dogodilo:
- saznati problem (što se dogodilo?)
- saznati želju (što želiš?)
- saznati potrebu (da imaš što ti treba ,što bi s tim?)
- saznati izbor (ako nemaš to što trebaš , što ćeš sad?)
- Vrednovanje izbora (ponuditi izbore , dijete bira igru koja ga zabavlja , kakao se osjećaš?)
- metodom oluje ideje rješavanje sukoba (djeca daju svoje ideje)
- primjena socijalnih igara za grupnu homogenost

- Postupci odgojiteljica kada uoče dijete sa neprimjerenim ponašanjem ili kada dijete ne kontrolira svoje emocije (npr. napadaji bijesa) u odgojnoj skupini su slijedeći
- Ako odgojiteljica ne može smiriti dijete u sobi treba ga izvesti izvan sobe uz obvezno osiguranje druge osobe koja ostaje s drugom djecom
- Potrebno je ukloniti sve predmete s kojima se dijete može ozlijediti.
- U slučaju da se djeca međusobno fizički sukobe odgojiteljica treba odmah poduzeti sve mjere kako bi se sukob zaustavio i prekinulo aktualno nasilno ponašanje, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć ravnateljice
- Potrebno je odmah obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, obavijestiti roditelje(ili skrbnike), te pružiti pomoć drugoj djeci koji su svjedoci nasilja.
- Potrebno je što žurnije razgovarati s djetetom koje je izazvalo sukob, isti dan dogovoriti razgovor s roditeljima ili zakonskim zastupnicima djeteta koje je izazvalo sukob, upoznati ih s događajem, te pružiti savjetodavnu i stručnu pomoć
- Odgojiteljice i stručne suradnice trebaju sročiti službenu zabilješku o događaju.

Poslovi odgojiteljica su da uz podršku ravnatelja i drugih odgojitelja izrade plan rada s djetetom koji uključuje:

- ✓ promjene u organizaciji prostora,
- ✓ plan individualiziranog rada s djetetom,
- ✓ plan odgojno-obrazovnih sadržaja s ciljem suzbijanja neprimjerenog ponašanja,
- ✓ plan suradnje s roditeljima,
- ✓ plan edukacije i rada na sebi (unutar i izvan vrtića)

Za djecu mlađe i jasličke dobi predlažemo:

primjena strategija uspješne socijalizacije:

1. metoda modeliranja uzora : djeca uče o tome kako se treba ponašati promatrajući druge

2. metoda supstitucije i preusmjerenja : supstitucija i preusmjerenje podrazumijeva privlačenje pažnje i nudi alternativnog predmeta koji bi ga mogao zanimati

3. metoda pravila : pravila su smjernice za ponašanje : moraju biti specifična , izrečena u pozitivnom obliku i obrazložena

4. metoda odgovarajućih posljedica : posljedice su rezultat ponašanja i određuju vjerojatnost pojavljivanja određenog ponašanja u budućnosti:

- *pozitivne posljedice potiču ponavljanje ponašanja ,
- *korektivne posljedice smanjuju vjerojatnost pojavljivanja ponašanja, pokazuju djeci da neprimjerena ponašanja nisu dopuštena i pomažu im ispraviti negativna ponašanja
- sve posljedice moraju biti primjerene dobi i potrebama djece u odgojnoj skupini

Strategija za postizanje socijalnog razvoja djece i odraslih

- otvorena komunikacija s roditeljima
- poštivanje dječjih osjećaja
- uspostava autoriteta i povjerenja
- pozitivno imenovanje dječjeg karaktera
- uvažavanje individualnih razlika
- pozivanje na temeljna pravila
- primjereno reguliranje emocija
- poticanje empatije
- poticanje konstruktivnih povratnih informacija među djecom
- pomoć djeci koja pokazuju elementarne agresivnog ponašanja i njihovom žrtvama u primjeni neprihvatljivog ponašanja

Protokol br. 14.

PROTOKOL O SURADNJI S RODITELJIMA

1. INDIVIDUALNA RAZMJENA INFORMACIJA SVAKODNEVNO KOD PRIJEMA I PREUZIMANJA DJETETA

(kratko, samo osnovne informacije o boravku djeteta u vrtiću toga dana ili neka važna informacija za odgojitelja od strane roditelja)

Odgojiteljice su obvezne dijete preuzeti osobno i predati osobno osim u situacijama kada je dijete na dežurstvu.

2. INDIVIDUALNE KONZULTACIJE/RAZGOVORI U UNAPRIJED DOGOVORENO VRIJEME

(konzultacije su specifičnije informacije i opažanja o djetetu i njegovom funkcioniranju u skupini uz, obvezno savjetovanje roditelja što i kako raditi kod kuće ukoliko je potrebno raditi na promjeni nekog neprimjerenog ponašanja djeteta ili je potrebno i kod kuće poticati određeno područje razvoja- prijedlog aktivnosti i igara, učinkovite odgojne metode i sl. uz preporuku stručne literature).

TKO :

Prilikom obavljanja ind. konzultacija s roditeljima, nije obveza sudjelovanje obje odgojiteljice, osim gdje postoji potreba (procjena odgojiteljica).

Voditi računa o podjednakom broju realiziranih konzultacija obje odgojiteljice.

Također voditi brigu da svaki roditelj tijekom godine ima priliku za

OSTALE SKUPINE :

Obveza održavanja indi. konzultacija tijekom cijele pedagoške godine ne čekajući inicijativu roditelja.

PRIORITETNI KRITERIJI ZA ODRŽAVANJE INDIVIDUALNIH KONSULTACIJA:

Situacije :

1. Roditelj ne dolazi na roditeljske sastanke (najmanje dva puta zaredom).

Obveza je odgojiteljica pozvati roditelja na individualne konzultacije.

Ukoliko se roditelj ne odazove na poziv, odgojiteljice informiraju ravnatelja koji će prema situaciji pozvati roditelje na razgovor ne kojem će sudjelovati i jedna odgojiteljica.

2. Odgojiteljica ne viđa redovito roditelja (radi dolaska i ostajanja djeteta u dežurstvu)

Obveza odgojitelja je pozvati roditelja na ind. konzultacije.

3. Dijete ima evidentiran problem:

a) Odgojiteljica primjećuje da dijete ima problem u govoru, ponašanju i ostalo

b) Roditelj primjećuje da dijete ima problem i traži da psiholog ili logoped obrade dijete

c) Prilikom redovitog testiranja ili obrade djeteta od strane stručnog tima uočen je problem kod djeteta

POSTUPAK ZA a), b) i c) :

Obveza odgojiteljica je opažati dijete prema smjernicama za praćenje djece i pisanje vrtićkog mišljenja uz zapažanja iz pedagoške dokumentacije.

Obveza odgojiteljskog para je međusobno se konzultirati i dogovoriti oko usuglašavanja mišljenja i postupaka prema djetetu

Zajedno sa stručnim timom dogovaraju informiranje roditelja i prema preporuci stručnog tima provode konzultacije s roditeljima

Nakon konzultacija odgojitelja s roditeljima, stručni tim obavlja konzultacije s roditeljem. Iza toga slijedi ili preporuka za obradu vani ili individualizirani rad u vrtiću.

4. Teškoće u komunikaciji s roditeljima (agresija, verbalni napad, optuživanje, omalovažavanje i sl.)

POSTUPAK:

- Smiriti trenutnu situaciju, koristiti ja- poruke
- Obavijestiti stručni tim i dogovoriti strategiju prema roditelju
- Obavijestiti ravnateljicu
- Dogovoriti konzultacije odgojitelja i roditelja

KADA I KOLIKO ? :

Nakon neposrednog rada (nakon jutarnje ili popodnevnice smjene ovisno kako roditelju odgovara).

Optimalno **trajanje** konzultacije/ individualnog razgovora 20- 30 minuta.

KAKO ? :

Evidentirati održane konzultacije u aktualnu pedagošku dokumentaciju (kratke bilješke)

ODGOJITELJI NE SMIJU KOMUNICIRATI S O PROBLEMIMA DJECE, PROBLEMSKIM SITUACIJAMA S RODITELJIMA PUTEV PORUKA SMS , DRUŠTVENIH MREŽA !

RODITELJSKI SASTANCI

MINIMALNO 3 RODITELJSKA SASTANKA GODIŠNJE , *Informativni / organizacijski sastanci*

(struktura informativnog sastanka u prilogu)

Posebno treba napomenuti roditeljima da su roditeljski sastanci i individualne konzultacije obvezne za roditelje, te će se njihovo izbjegavanje smatrati zanemarivanjem djeteta.

- *Radionice*
- *Ogledni sastanci*
- *Tematski sastanci*
- *Komunikacijski sastanci –*

KUTIĆI ZA RODITELJE

- ◆ OSVRT NA REALIZACIJU TJEDNOG PLANA (ukratko; koristiti jednostavni rječnik, ali pedagoško-razvojni pristup npr. Interesi djece.....bavili smo se.....naučili smo...istraživali smo...)
 - ◆ TABLICA TERMINA ZA INDIVIDUALNE KONZULTACIJE
 - ◆ AKTUALNE INFORMACIJE U SKUPINI ILI VRTIĆU
- OBVEZA MIJENJANJA SADRŽAJA NA KUTIĆU SVAKA DVA TJEDNA!**

Protokol br 15.

MJERE SIGURNOSTI TIJEKOM SUDJELOVANJA DJECE U ODGOJNO-OBRAZOVNIM I REKREATIVNO-SPORTSKIM PROGRAMIMA ORGANIZIRANIM IZVAN VRTIĆA

1. Roditelji su dužni dati pismenu suglasnost za sudjelovanje djece u sportsko-rekreativnim te odgojno-obrazovnim programima organiziranim izvan vrtića (, raznovrsna natjecanja, nastupi djece i slične manifestacije).
2. Ukoliko se program/ manifestacija održava u inozemstvu, dijete mora posjedovati putovnicu.
3. Prijevoz u svrhu programa /manifestacije može biti grupno organiziran autobusom ili djeca dolaze u pratnji roditelja vlastitim prijevozom.
4. Ukoliko je organiziran grupni prijevoz djece na događanja odlaze u pratnji odgojitelja, stručnih suradnika i /ili roditelja.
5. Ukoliko djeca dolaze na manifestaciju u pratnji roditelja vlastitim prijevozom, po dolasku na mjesto događanja predaju se odgojitelju koji s njima boravi tijekom održavanja manifestacije. Po završetku manifestacije odgojitelj predaje dijete roditelju.
6. Ovisno o dogovoru tijekom puta za putnike vrtić osigurava hranu i dovoljne količine tekućine. Ukoliko nije tako dogovoreno, za hranu i tekućinu su odgovorni roditelji.

Protokol br.15

ŠETNJE I POSJETE

1. Šetnje s djecom u bližu okolicu vrtića i posjete odgojitelj mora unaprijed planirati i evidentirati u pedagošku dokumentaciju
2. Pri svakom napuštanju sigurnog okruženja dječjeg vrtića (šetnje, posjete, izleti) u pratnji deset djece nalazi se jedan odgojitelj, za veći broj djece dva odgojitelja .
3. Ukoliko posjeta uključuje prijevoz djece autobusom, potrebno je voditi računa o sigurnosti djece u prometu (poštovati zakonsku regulativu – broj djece, sigurnosni pojasevi i sl....)

II MJERE VEZANE ZA PODRUČJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DJECE

POSTUPCI KOD POJAVE BOLESTI

1. Pri upisu djeteta u dječji vrtić, roditelj treba dostaviti potvrdu o obavljenom liječničkom pregledu. Potvrda treba sadržavati podatke o obaveznom cijepljenju, kroničnim bolestima i sve što može imati značaj za zdravlje djeteta.
2. Zdravstveni voditelj upoznaju odgojiteljice sa važnim činjenicama o zdravlju djece, upućuju ih u situacije na koje treba obratiti posebnu pozornost, a tijekom godine prate stanje i razmjenjuju informacije.
3. Dječji vrtić je ustanova u kojoj borave isključivo zdrava djeca, odnosno kada je dijete bolesno ostaje kod kuće na roditeljskoj skrbi dok ne ozdravi. Bolesno dijete je izvor zaraze pa se povećava rizik pobolijevanja u grupi, ono zahtijeva više pažnje i njegu koja mu u dječjem vrtiću ne može biti pružena.
4. U bolesna stanja najčešće se ubrajaju: povišena temperatura, povraćanje, proljev, akutne zarazne bolesti (vodene kozice, šarlah, mononukleoza), razni osipi po koži, bol u trbuhu, angina, konjuktivitis, dječje gliste, uši u kosi, veće imobilizacije i sl.
5. U slučaju sumnje na jednu od ovih bolesti ili stanja, odmah se pozivaju roditelji kako bi se dijete zbrinulo na kućnu njegu.
6. Djetetu čija tjelesna temperatura prelazi 38,5 stupnjeva potrebno je dati sredstvo za snižavanje temperature (Lupocet sirup , čepići)i mehanički probati dodatno sniziti tjelesnu temperaturu do dolaska roditelja.
7. Roditelja je dužan obavijestiti vrtić o izostanku i razlozima izostanka djeteta.
8. Nakon izostanka djeteta iz vrtića zbog bolesti roditelj je dužan donijeti valjanu liječničku potvrdu
9. Nakon izostanka djeteta iz vrtića zbog bolesti ili nekog drugog razloga u trajanju duljem od 60 dana, potrebno je da roditelj predoči liječničku potvrdu da dijete može boraviti u vrtiću.
10. Ukoliko dijete mora primati terapiju (lijekove), roditelji trebaju voditi računa da se terapija daje u vrijeme kada je dijete kod kuće jer se lijekovi u Dječjem vrtiću ne daju. U iznimnim situacijama kada roditelji nisu dostupni ili su spriječeni, a lijek treba dati hitno (npr. kod visoke temperature 38,5), može ga dati zdravstveni voditelj ili odgojiteljica (uz suglasnost roditelja na početnom intervjuu).
11. Roditelji su dužni obavijestiti odgojiteljice ukoliko dijete uzima neki lijek ili pomoćno lijekovito sredstvo.
12. U slučaju kroničnih bolesti (npr, dijabetes, opstruktivni bronhitis, epilepsija..) u stabilnoj fazi uz dopuštenje liječnika dijete može

boraviti u Dječjem vrtiću. Ako dijete treba primati lijekove , njih daje isključivo roditelj, a samo u iznimnim situacijama zdravstvena voditelj ili educirana odgojiteljica uz pismeno dopuštenje roditelja i uputstvo nadležnog liječnika koji mora sadržavati sve važne podatke, dijagnozu, naziv lijeka, način primjene i doziranje lijeka te što učiniti u slučaju pogoršanja.

13. Ponašanje u slučaju pogoršanja stanja kronične bolesti:

- ✓ Ostati miran i sabran
- ✓ Pozvati najbližu odgojiteljicu ili drugu odraslu osobu da se brine o ostatku skupine
- ✓ Pružiti djetetu pomoć u skladu sa znanjem i liječničkom uputom o djetetovoj kroničnoj bolesti
- ✓ Pozvati zdravstvenog voditelja ili ravnatelja
- ✓ Ni u kom slučaju ostavljati dijete samo, bez nadzora odrasle osobe.

POSTUPANJA PRI EPIDEMIOLOŠKOJ INDIKACIJA Primjenjuje se kod pojave svake zarazne bolesti

ODGOJITELJICE

1. Kod prvih simptoma dijete izolirati i pozvati roditelja.
2. Pratiti zdravstveno stanje djeteta.
3. Redovito provoditi mjere dezinfekcije i ostale protuepidemijske mjere (ovisno o vrsti bolesti).

ZDRAVSTVENI VODITELJ

1. Po dojavu odmah dati prijedlog protuepidemijskih postupaka.
2. Obavijestiti dežurnog epidemiologa.
3. Nadzirati primjenu protuepidemijskih mjera.
4. Pratiti pobol u skupini.
5. Po potrebi organizirati roditeljski sastanak u suradnji s epidemiologom.

POSTUPAK U SLUČAJU KADA DIJETE IMA ŠEĆERNU BOLEST

1. Pri upisu djeteta u vrtić individualni razgovor s roditeljima provodi zdravstveni voditelj i ravnatelj . Dijete mora imati Mišljenje prvostupajnske komisije o vrsti teškoće.
2. Sa zdravstvenom dokumentacijom i zdravstvenim stanjem djeteta upoznaje ostale članove stručnog tima- prema potrebi se uključuje ravnatelj.
3. Zdravstveni voditelj organizira edukaciju (odgojiteljica i članica stručnog tima) i nabavu stručne literature.
4. Vršiti se priprema odgojne skupine u koju dijete dolazi.

5. U suradnji s roditeljima vrtićki jelovnik se prilagođava potrebama djeteta (jelovnik se prosljeđuje u kuhinju i ulaže u zdravstveni karton djeteta).
6. Skrb o djetetu: mjerenje i praćenje GUK-a (edukacija zdravstvenog voditelja i odgojiteljica skupine.)
7. Dnevna izmjena informacija.

MJERE SIGURNOSTI U PREHRANI

Mjere sigurnosti u prehrani za koje su odgovorne odgojiteljice:

- U vrtić nije dozvoljeno ulaženje hrane pripremljene u obitelji, niti hrane koja nema deklaraciju proizvođača, kao ni kremastih kolača koji imaju deklaraciju.
- Odgojiteljice su odgovorne za unošenje i podjelu hrane koja može izazvati gušenje (žvake, bomboni, grickalice) ili teže alergijske reakcije.
- Prije obroka odgojiteljice su dužne provjeriti jesu li sva djeca oprala ruke.
- Odgojiteljice su odgovorne za osiguranje dovoljne količine tekućine tijekom dana.
- Odgojiteljice su dužne imati stalan nadzor nad djecom za vrijeme uzimanja obroka(odgojiteljice su u istoj prostoriji s djecom).

Mjere sigurnosti u prehrani djece za koje je odgovorno ostalo osoblje:

- Spremište hrane mora udovoljavati propisima : lako čišćenje, provjetravanje i pranje, mreža na prozorima kao zaštita od kukaca i glodavaca, svakodnevno održavanje čistoće u skladu s važećim mjerama pranja i dezinfekcije.
- Prijenos hrane mora biti organiziran da ne može doći do križne kontaminacije i za to je zadužena glavna kuharica.
- Čišćenje, pranje i dezinfekcija prostorija za pripremu hrane obavlja se svakodnevno nakon što su završeni svi poslovi pripreme i raspodjele hrane, kao i pranje i spremanje posuđa.
- Spremišta, sve radne prostorije za pripremanje hrane moraju biti zaštićeni od glodavaca i zato treba ukloniti sve otpatke hrane, održavati opću higijenu i zaštitu.
- Kuhinja se ne može koristiti kao prolaz u vrtić.
- U kuhinju ulazi samo kuhinjsko osoblje i zdravstveni voditelj u propisanoj odjeći.
- Tekućina za pranje, čišćenje i dezinfekciju držati na posebnom mjestu, označenom čitkom i vidljivom etiketom o sadržaju.
- Zaposlenici koji spremaju, preuzimaju hranu moraju dva puta godišnje izvršiti sistematski pregled,
- Evidenciju i provjeru rokova tečajeva i zdravstvenih knjižica i HACCP-a obavlja zdravstveni voditelji.

- Zaposlenici koji rukuju s hranom moraju pažljivo održavati osobnu higijenu, a posebno čistoću ruku i noktiju – isključuje se nakit, dugi nokti i lak, moraju imati prekrivenu kosu.
- Zaposlenici moraju imati čistu odjeću tijekom rada s hranom koja se održava iskuhavanjem.
- Prilikom rukovanja s hranom ne smije se jesti, piti ili žvakati žvakača guma.
- Za mjere sigurnosti u pripremi hrane odgovara kuharica uz ostalo osoblje prema zaduženju.

Postupci za sprječavanje i liječenje alergijskih reakcija u dječjem kolektivu

1. Na dostupnom mjestu držati, kratku pisanu uputu o postupanju, te potrebne lijekove.
2. Zabilježiti kod upisa u kolektiv je li dijete osjetljivo na neku hranu/drugi alergen i kakao se očituje alergija.
3. Spriječiti svaki kontakt s hranom koja izaziva alergiju jer i minimalna količina može potaknuti reakciju (npr. mlijeko u čokoladi, kikiriki u »Smokiju« i slično).
4. Primjeniti jednu dozu lijeka – antihistaminika, *
 - a. Za sprječavanje reakcije; ako je dijete pojelo hranu koju ne bi smjelo (alergeni iz hrane izazivaju simptome najčešće unutar 30 minuta).
 - b. Za ublažavanje reakcije; ako se jave znakovi na koži, dišnom sustavu ili probavnom sustavu
(ako prethodno nije dobio lijek za sprječavanje reakcije)
5. Kod sistemske reakcije sa znacima otežanog disanja (gušenja) ili srčano-cirkulacijskim smetnjama (tzv. anafilaksija):
 - a. Odmah bez odgađanja primijeniti adrenalin (epinefrin). Najjednostavniji način je putem jednokratnog autoinjektora* u prednji dio natkoljenice, može i kroz odjeću. Ovakva injekcija epinefrina namijenjena je samopomoći, što znači da je laik (roditelj ili druga osoba koja skrbi o djetetu) sama uštrca u mišić.
 - b. Odmah udaljiti alergen (hranu koja je izazvala alergijsku reakciju) i pozvati hitnu pomoć

c. Dijete treba poleći i podići noge(kako bi se poboljšala opskrba središnjeg dijela tijela krvlju i kisikom.

d. Nadzirati dijete, provjeravati bilo (rad srca) i disanje, te ako simptomi napreduju prema šoku (tj. dođe do prestanka disanja ili zastoja srca),treba primijeniti mjere oživljavanja.

Opisani su samo oni postupci koje mogu i trebaju primijeniti laici, dakle i osoblje u vrtiću.

HIGIJENSKO PRANJE RUKU DJECE I ZAPOSLENIH U VRTIĆU

REDOVITO I PRAVILNO PRANJE RUKU DIJETE TREBA USVOJITI KAO NAVIKU PONAŠANJA VEĆ U RANOM DJETINJSTVU JER JE TO VRLO UČINKOVITA STRATEGIJA BRIGE O VLASTITOM ZDRAVLJU I ZAŠTITE OD MNOGIH BOLESTI. PRANJE RUKU JEFTIN JE I DOBAR NAČIN PREVENCIJE U ŠIRENJU ZARAZNIH BOLESTI.

RUKE TREBA PRATI UVIJEK

PRIJE:

- Uzimanje obroka
- Pripremanje hrane
- Svake aktivnosti koja uključuje dodirivanje usta, očiju i/ili nosa

POSLIJE:

- Korištenje toaleta
- Brisanje nosa
- Kašljanja ili kihanja
- Posjeta bolesnoj osobi
- Iznošenja smeća
- Mijenjanja pelena ili higijenskih uložaka kontaminiranih tjelesnim izlučevinama, ili krvlju
- Kontakta sa životinjama
- Drugih aktivnosti – npr. igre u prirodi, pješčaniku
- Bilo kojeg slučaja u kojem su ruke potencijalno kontaminirane

PRAVILNO I REDOVITO PRANJE RUKU:

1. podignuti rukave

2. namočiti ruke pod mlazom tekuće (po mogućnosti tople) vode
3. nasapunati ruke
4. dobro istrljati dlan, nadlanice i područja između prstiju i ispod nokata (20-30 sekundi)
5. isprati ruke pod mlazom tekuće vode
6. osušiti ruke papirnatim ručnikom
7. odložiti papir u koš, te spustiti rukave

U CILJU STJECANJA HIGIJENSKIH NAVIKA PRANJA RUKU, S DJECOM TREBA RADITI SVAKODNEVNO, INDIVIDUALNO ILI U MALIM SKUPINAMA. DJECU NE POŽURIVATI.

PROTOKOL O NADOKNADI TEKUĆINE

VODA je najvažnija nutritivna komponenta, jer je VODA medij u kojem se ostvaruje prehrana i život stanice. Dvije trećine ljudskog tijela odnosi se na vodu, a ona se iz tijela izlučuje: mokrenjem, stolicom, znojenjem i disanjem.

- SVAKODNEVNO unosom vode moramo tu tekućinu nadoknaditi i to dnevno prema potrebi
- VAŽNO je da dijete pije VODU tijekom cijelog dana u malim količinama.
- VODA MORA BITI NA DOHVAT RUKU I DJECU TREBA POTICATI DA JU PIJU, DOK DJECI U JASLICAMA ODGOJITELJI TREBAJU VODU PONUDITI SVAKI SAT – SAT I POL.
- VAŽNO JE ponuditi vodu djeci 20 – 30 minuta prije obroka da se razrijede tjelesni sokovi i poboljša probava.
- ZA VRIJEME BORAVKA NA ZRAKU I U ŠETNJI, djeci treba omogućiti pijeње vode.
- KAKVU VODU PITI – prirodnu iz vodovoda ili pakiranu negaziranu.
- IZBJEGAVATI umjetno obojena i aromatizirana pića (voćni sirupi, gazirana pića).